

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถิติของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดสงขลา ในปี พ.ศ. 2549 – 2551 พบว่าผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการรักษา ทั้งผู้ป่วยระบบสมัครใจและผู้ป่วยระบบบังคับบำบัด จะเป็นเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ร้อยละ 21.73, 42.31 และ 29.19 ตามลำดับ ในกลุ่มดังกล่าวเป็นนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 6.06 , 30.34 และ 14.44 ตามลำดับ (ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดสงขลา, 2551) และในจำนวนดังกล่าวอาจมีเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบรายงานการเฝ้าระวังอีกจำนวนมาก

จากข้อมูลของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.) เผยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ กระท่อม ในพื้นที่ภาคใต้ว่ามีอัตราเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่ตอนล่างของประเทศไทย โดยกลุ่มเยาวชนนิยมนำน้ำกระท่อมดื่มไปผสมกับยาแก้ไอ โค้ก ทำให้มีผลออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ถือเป็นภาระของยาเสพติดประเภทพืชกระท่อม (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2551) และจากรายงานของสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค 9 พบว่า สถานการณ์แพร่ระบาดของพืชเสพติดชนิดกระท่อม ตั้งแต่ ปี พ.ศ 2547 เป็นต้นมา การค้าและระบาดเพิ่มสูงมากขึ้น จนกระทั่งในปี 2549-2550 กระท่อมกลายเป็นตัวยาหลักอันดับ 3 ของการค้าและแพร่ระบาดในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่างและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 9 , 2551) ปัจจัยเสริมสำคัญประการหนึ่ง คาดว่าภายหลังจากการประกาศสงครามยาเสพติดในปี 2546 มีผลให้ยาบ้าในหลายพื้นที่มีปริมาณลดลง การซื้อขายทำได้ยากและมีราคาสูงมากขึ้นจากเดิมเม็ดละ 80 บาท เพิ่มราคาเป็นเม็ดละ 300-400 บาท ทำให้ผู้เสพส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสพยาบ้าไปใช้พืชกระท่อมทดแทน โดยเฉพาะในรูปแบบของน้ำกระท่อม เนื่องจากพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดที่สามารถหาได้ง่ายในพื้นที่ มีราคาถูก บทลงโทษน้อย รวมถึงความเข้มงวดในการปราบปรามจับกุมของเจ้าหน้าที่ในช่วงปี 2546-2547 มีน้อยเมื่อเทียบกับตัวยาอื่นๆ จึงทำให้สถานการณ์ปัญหาขยายตัวออกไปหลายๆ พื้นที่ (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 9 , 2551)

เยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นนักเรียนที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในแผนกต่างๆ เช่น แผนกบัญชี คอมพิวเตอร์ แผนกการตลาด และแผนกช่างต่างๆ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15- 21 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยแห่งการค้นคว้า หากความเป็นตัวของตัวเอง อยากรู้อยากเห็น แต่ขณะเดียวกันยังรู้สึกกังวลสับสนในบทบาทความเป็นเด็ก

กับความเป็นผู้ใหญ่ (ทิพย์ภา , 2546) มีความต้องการเด่นประจำวัยในเรื่องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ชอบลอง ยิ่งถูกห้ามยิ่งอยากลองในทางที่ผิด เช่นลองเสพสารเสพติด ประพฤติผิดทางเพศ ต่อต้านสังคม(ศรีเรือน, 2540) การจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานักเรียนต้องเรียนภาคปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎี ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ ใช้สมาธิ และความพากเพียรสูง นักเรียนจึงต้องการสิ่งผ่อนคลายความเครียด หรือต้องการบางสิ่งบางอย่างเป็นการกระตุ้นและเพิ่มพลังในการทำงาน นักเรียนบางกลุ่มมีความเชื่อที่ผิดๆ เช่น บางแผนกวิชา รุ่นพี่บังคับรุ่นน้องทดลองใช้สารเสพติด ตั้งแต่วันรับน้องใหม่ ถ้าใครไม่กล้า คือ คนที่ไม่ใช่ลูกผู้ชาย (มานพ , 2544) ประกอบกับลักษณะการใช้ชีวิตนักเรียนระดับอาชีวศึกษามีกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยที่ใช้สารเสพติดกันมาก จึงทำให้หันเหตามสิ่งแวดล้อมได้ง่าย (สุรพล , 2547) หากปัญหาบางอย่างแก้ไขไม่ทัน หรือไม่ได้รับการแก้ไข จะยึดเยื้อไปจนเข้าวัยผู้ใหญ่การแก้ไข หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ ได้ยากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดผลเสียทางด้านสังคมและเศรษฐกิจต่อชาติต่อไป

คณะผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่บำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดโดยตรง จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยเรื่องการรับรู้ผลกระทบและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้กระท่อมของเยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลาขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยมากำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และภารกิจในการแก้ปัญหาดังกล่าวให้สามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหาลง พัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพตอบสนองกับสภาพปัญหาได้อย่างแท้จริง

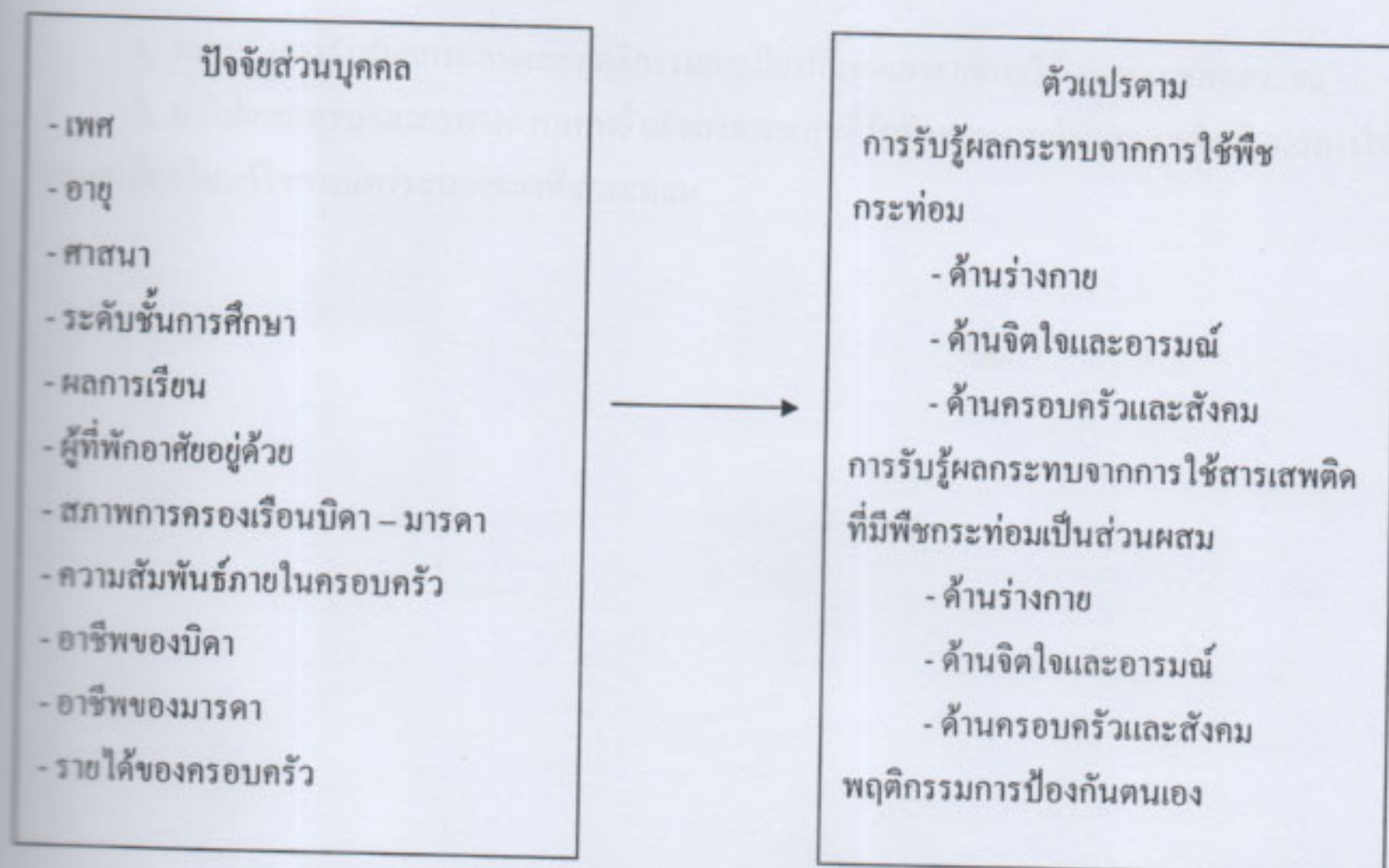
ปัญหาการวิจัย

เยาวชนมีการรับรู้การใช้กระท่อมและมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้กระท่อมอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ผลกระทบจากการใช้พืชกระท่อมและสารเสพติดที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนผสมของเยาวชน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมของเยาวชน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ผลกระทบจากการใช้พืชกระท่อมและสารเสพติดที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนผสมของเยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
4. เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการป้องกันยาเสพติดในเยาวชน

กรอบแนวคิด

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้ผลกระทบจากการใช้พีชกระท่อม หมายถึง การรับรู้ของเยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลาเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้พีชกระท่อม และสารเสพติดที่มีพีชกระท่อมเป็นส่วนผสมซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม(สาวิตรี ,อาภาวรรณธการ ,2549)

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พีชกระท่อม หมายถึง การแสดงออกถึงการมีภูมิคุ้มกันของตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากการใช้พีชกระท่อมของเยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม (นีออน,2541)

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากเยาวชนที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในจังหวัดสงขลา ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงการรับรู้ผลกระทบและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้กระท่อมของเยาวชน
2. นำไปเผยแพร่บุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด มีแนวทางให้วางแผนป้องกันแก้ไขการแพร่ระบาดของพืชกระท่อม